

**ACTIVITĂȚI DE APLICARE A EDUCAȚIEI ECOLOGICE DE CĂTRE ELEVII
CLASELOR GIMNAZIALE ÎN MEDIUL RURAL**

**ACTIVITIES TO APPLICATION ECOLOGICAL EDUCATION BY GYMNASIUM
CLASSES SCHOOLCHILDREN IN RURAL AREAS**

Sofia GRIGORCEA, dr., conf. univ.,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău
ORCID: 0000-0002-4948-6430
grigorcea.sofia@upsc.md

Veronica SPĂȚARU, profesoară,
IP Gimnaziul Stețcani, r. Criuleni
ORCID: 0000-0002-3125-8368

Eugenia CHIRIAC, dr., conf. univ.,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău
ORCID: 0000-0002-5935-0414
chiriac.eugenia@upsc.md

Boris NEDBALIUC, dr., conf. univ.,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău
ORCID:0000-0002-9116-4515
nedbaliuc.boris@upsc.md

Sofia GRIGORCEA, PhD, Associate Professor,
UPS “Ion Creanga” of Chisinau,
Veronica SPĂȚARU, teacher,
IP Gimnazium Stețcani, r. Criuleni.

Eugenia CHIRIAC, PhD, Associate Professor,
UPS “Ion Creanga” of Chisinau,

Boris NEDBALIUC, PhD, Associate Professor,
UPS “Ion Creanga” of Chisinau

CZU: 373:502/504

DOI: 10.46727/c.v4.21-22-03-2024.p183-187

Abstract. Ecology besides the scientific side, it also implies a conception that must be applied in all activities aimed at forming the educable for the future. Thus, the school manifests an important role in the development of skills that ensure the formation of a personality with a positive attitude towards the environment. The application of environmental education by secondary school students in rural areas was achieved by organizing activities such as: World Earth Day, Bi-monthly ecological, National Green Campaign "Plant your future", Biology week entitled "Prier's guests", etc. These activities contribute to the enrichment of knowledge about pollution factors and agents, the development of an active ecological behavior by engaging in practical activities, the development of critical thinking, oriented on action strategies and applications adapted to the need for Environmental Protection.

Keywords: Ecological education, schoolchildren, rural areas, responsibility.

Introducere

Trăim într-o societate aflată în continuă schimbare. Pe măsură ce lumea devine tot mai complexă și democrația se răspândește tot mai mult, atitudinea omului față de natură rămâne indiferentă și, astfel, se constată că starea mediului ambiant alterează în ritm alert. În această ordine de idei, este necesar ca educabilii să fie capabili, mai mult ca oricând, să identifice aspectele ce vizează degradarea mediului ambiant, să examineze critic contextul, să cântărească alternativele și să ia decizii în cunoștință de cauză privind protecția mediului înconjurător [1].

Este evident că promovarea educației ecologice la copii de la o vârstă fragedă reprezintă cea valoare ce poate schimba cursul atitudinii omului față de mediu. Educația ecologică este o educație prin și pentru valori, care poate dobândi forme concrete de realizare, livrând conținuturi informaționale în modalitate inter- și transdisciplinară. Educația ecologică implică modelarea viitorului cetățean capabil de a-și forma un punct de vedere obiectiv asupra realității înconjurătoare, de a-l incita la participare, devenind, astfel, conștient de faptul că viața generațiilor de mâine depinde într-o mare măsură de acțiunile sale asupra mediului ambiant [3, 4]. Aplicarea Educației ecologice implică (Fig 1):

Fig. 1. Competențe dezvoltate ca rezultat al aplicării educației ecologice [2]

Printre particularitățile educației ecologice se remarcă [4]:

- Elevul trebuie să-și dezvolte și aplice competențele în ceea ce privește protecția mediului în care trăiește;
- Să conștientizeze că problemele de mediu nu se rezolvă de la sine, atâta timp cât omul se reflectă negativ prin acțiunile sale;
- Pentru a percepe problemele mediului la adevărata valoare, elevii trebuie să vină în contact cu natura, să-și exprime liber ideile personale și să ia atitudine atunci când este cazul;
- Educația pentru protecția mediului să fie înțeleasă ca un mod de viață sănătos.

Metodele și materialele aplicate

Acțiuni de aplicare a educației ecologice s-au realizat cu elevii claselor a V-a, VII-a și a IX-a, din cadrul Instituția Publică Gimnaziul Stețcani din s. Stețcani, r. Criuleni. Elevii ghidați de profesoara Spătaru Veronica, în cadrul orei opționale de Educație ecologică, au realizat cercetări ale stării mediului și au întreprins diferite măsuri de ecologizare a localității.

Materialele pentru investigații s-au bazat pe studiul comparativ al metodelor tradiționale și netradiționale în evoluție, al Curriculumului școlar la disciplina opțională de Educație ecologică. Activitățile au fost realizate în cadrul unor evenimente ce implică aspecte de protecție a mediului precum: Ziua Mondială a Pământului, Bilunarul Ecologic (01.03-30.04), Campania „Plantează-ți viitorul”, Oaspeții lui Prier.

Rezultate obținute și discuții

La 22 aprilie în fiecare an se sărbătorește Ziua Mondială a Pământului. În context, elevii ghidați de profesoară au realizat activități, cum ar fi:

- *Concursul de desene*, prin care s-a determinat ce impresii au elevii despre starea actuală a Pământului. Astfel, unii elevi au redat cât de frumoasă și încântătoare este planeta pământ, alții au desenat o planetă bolnavă și epuizată (Fig. 2).

Fig. 2. Concurs de desene (A, B, C) realizate în cadrul Zilei Mondiale a Pământului - 22 aprilie

- Situație problemă prin elaborarea de prezentări în baza întrebărilor:

1. De ce suferă planeta Pământ?
2. Care sunt principalele probleme ale planetei Pământ?
3. Care este problema de mediu cea mai gravă de pe Planetă?
4. De ce este bolnavă Planeta Pământ?
5. Ce se întâmplă astăzi cu natura?
6. Cum vom salva Planeta?
7. Care este implicarea proprie în protecția mediului?

Poluarea aerului, defrișările, dispariția speciilor, degradarea solului și suprapopularea reprezintă amenințări majore, care trebuie abordate pentru ca planeta să rămână o casă integră pentru toate speciile. Prin urmare, trebuie neapărat să ne schimbăm mentalitatea și să ne mai gândim asupra modului în care trăim în prezent.

A fost organizată o scenetă extrem de educativă despre situația gravă în care se află Planeta noastră. Astfel, copiii au conștientizat că mediul înconjurător curat nu este un scop, ci o condiție importantă pentru existența tuturor vietăților, inclusiv a omului. Sănătatea omului depinde de mai mulți factori, iar rolul determinant revine stării mediului ambiant (Fig. 3).

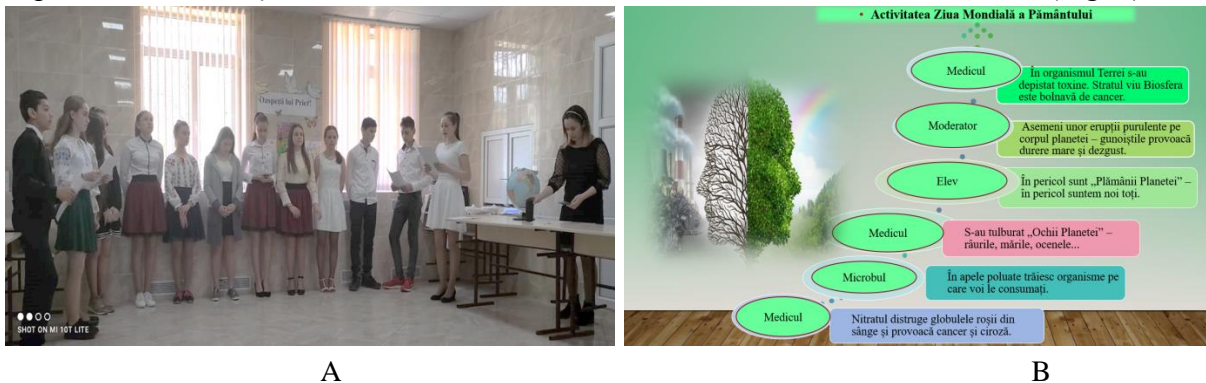

Fig. 3. Secvențe din realizarea scenetei ce reflectă situația gravă în care se află planeta noastră

- *Activități de salubritate organizate de elevii în cadrul bilunarului ecologic*

Mesajul transmis de profesoară în cadrul Bilunarului ecologic a fost *Natura este frumoasă doar atunci când o protejăm*. „Să protejăm natura – ea este lumina vieții noastre!” În atare mod, elevii au fost stimulați de a se implica activ în diferite activități de salubritate a localității (Fig. 4).

Fig. 4. Implicarea elevilor în activități de salubritate a localității (A, B, C, D)

- **Campania națională de înverzire a plaiului „Plantează-ți viitorul!”**

Activitatea a constat în implicarea activă a elevilor la plantarea de arbori în localitatea de baștină, totodată elucidând și importanța plantării lor (Fig. 5).

1. Copacii cruța energia vara și iarna și ne ajută să economisim bani.
2. Copacii influențează la curățarea aerului.
3. Copacii atrag păsările.
4. Copacii sunt un loc sigur și hrănesc animalele sălbatice.
5. Copacii din jurul casei cresc valoarea proprietății cu până la 15% sau mai mult.
6. Copacii atrag apa și contribuie la siguranța apelor curgătoare pentru baut.
7. Plantarea copacilor oprește adunarea gazelor cu consecința de seră.

Fig. 5. Activitatea de înverzire a localității „Plantează-ți viitorul!” realizată de elevii clasei a VII-a și a IX-a

- **Activitate realizată în săptămâna biologiei cu titlul „Oaspeții lui Prier”**

În cadrul activității, elevii au recitat, au cântat, au spus curiozități și au aflat multe informații utile despre păsări (Fig. 6).

Fig. 6. Activități de prezentare a informației despre păsări

Concluzii

Scopul educației pentru mediu este de a conștientiza și de a forma un comportament ecologic. Această educație începe acasă și continuă la școală. Baza emoțională a credințelor ecologice este pusă la vârsta preșcolară prin promovarea iubirii față de natură și prin dezvoltarea abilităților rudimentare de protejare a mediului. Elevul vrea să învețe cât mai multe despre mediul său și cum să se ocupe de el. Întrebările îl ajută în acest sens, dar experimentele și acțiunile concrete îl fac să găsească răspunsuri.

Ecologia se bazează pe cunoștințe din botanică, zoologie, microbiologie, geochimie, geografie fizică, geobotanica, meteorologie, matematică, inginerie și științe sociale. Influențată de revoluția științifică și tehnologică, ecologia este din ce în ce mai înțeleasă ca un domeniu care leagă științele naturale și cele sociale. Ecologia nu este doar o știință, ci și un concept care trebuie să fie prezent în activitățile de la toate nivelurile de învățământ.

BIBLIOGRAFIE

1. GRIGORCEA, S.; NEDBALIUC, B.; RUSU, V. Studiarea și aplicabilitatea educației ecologice la elevii din învățământul liceal. In: *Învățământ superior: tradiții, valori, perspective: Științe Exacte și ale Naturii și Didactica Științelor Exacte și ale Naturii*, 1-2 octombrie 2021. Chișinău, Republica Moldova: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2020, Vol. 1, pp. 381-384. ISBN 978-9975-76-361-5.
2. HIMMAT, S. D. *Greener Generation: Environmental education in the New Education Policy* [online]. 2023, [citat 10.03.2024]. Disponibil: <https://www.thehansindia.com/hans/young-hans/greener-generation-environmental-education-in-the-new-education-policy-817602>
3. IBĂNESCU, G. *Educația ecologică* [online]. România, 2022, [citat 10.03.2024]. Disponibil: <https://edu.freepedia.ro/educatia-ecologica>
4. *Educație ecologică și pentru protecția mediului* [online]. România, 2022, [citat 10.03.2024]. Disponibil: https://rocnee.eu/images/rocnee/fisiere/programe_scolare/CDS/OME%203446_2022%20CDS%20inv%20gimnazial%20_%20Educatie%20ecologica%20si%20pentru%20protectia%20mediului%20cls%20V-VII.pdf